

Streszczenie rozprawy doktorskiej Pawła Adama Makowskiego, pt.: „Problemy moralne dyplomacji w nauczaniu Jana Pawła II”

Celem pracy jest zaprezentowanie problemów moralnych dyplomacji w nauczaniu Jana Pawła II i ich usystematyzowanie. Ponieważ Papież nie oddzielał nigdy moralności od dyplomacji, widząc w moralności fundamenty odpowiedzialnej służby dyplomatycznej, w rozprawie związek pomiędzy moralnością a dyplomacją nie jest rozpatrywany oddzielnie, lecz został ukazany jako integralna część papieskiego nauczania. Jan Paweł II w swoich wystąpieniach do tego środowiska nie poruszał bowiem wprost kwestii moralnych dotyczących dyplomacji, lecz poprzez prezentowanie doktryny moralnej Kościoła w odniesieniu do aktualnych problemów społeczno-politycznych, pośrednio wskazywał obszary, które powinny stać się przedmiotem osobistej moralnej refleksji pracowników dyplomacji.

W pracy posłużono się metodą analityczno-syntetyczną, co pozwoliło osiągnąć założone cele. Najpierw autor dokonał analizy nauczania Jana Pawła II obejmującego cały jego pontyfikat, a dotyczącego problemów moralnych z jakimi musi się zmierzyć współczesna dyplomacja, a następnie przedstawił próbę ich syntetycznego ujęcia.

Analizie poddał teksty przemówień Jana Pawła II, wygłoszone podczas spotkań z dyplomatami. W bibliografii wyodrębniono obszerną literaturę przedmiotu, także anglojęzyczną, nie tłumaczoną na język polski. Szczególnie wartościowe dla przeprowadzonego wywodu są listy poszczególnych dyplomatów stanowiące cenne źródło badawcze na temat recepcji papieskiego nauczania w zakresie problemów, których dotyczy rozprawa.

Całość rozprawy składa się z pięciu rozdziałów. Struktura każdego rozdziału pozwala najpierw dostrzec konkretne zagrożenia obecne w poszczególnych obszarach współczesnego życia, następnie zawarto wykładnię moralną nauki Kościoła na temat omawianych kwestii, do której odwoływał się Jan Paweł II oraz omówiono recepcję jego nauczania w środowisku dyplomatów. Każdy rozdział kończy refleksja podsumowująca omawianą w niej problematykę.

Celem rozdziału pierwszego jest ukazanie, iż godność człowieka stanowi fundamentalną wartość dla dyplomacji. Drugi rozdział dotyczy zagadnienia praw człowieka, których respektowanie należy do podstawowych powinności dyplomacji. W rozdziale trzecim ukazano problematykę wolności. Ideą przewodnią tej części

rozprawy jest podkreślenie, iż respektowanie wolności, w tym szczególnie wolności religijnej, powinno stanowić podstawowe kryterium kształtujące działania dyplomacji. Rozdział czwarty poświęcono najważniejszym środowiskom oddziaływania dyplomacji, jakimi są najpierw rodzina, a następnie naród oraz wspólnota polityczna. Ostatni, piąty rozdział, zatytułowany: „Pokój i współpraca międzynarodowa celem działań dyplomacji” stanowi swoiste uwieńczenie całości dysertacji.

Praca ma charakter nowatorski, ponieważ w obszarze języka polskiego nie ma takiego opracowania.